

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **A. S.**
posledním známým pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců
Vyšní Lhoty,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-729/BA-BA07-BA06-PS-2024 ze dne 4. 6. 2024,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-729/BA-BA07-BA06-PS-2024 ze dne 4. 6. 2024 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 82 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl dne 28. 5. 2024 zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 29. 5. 2024 podal v zařízení pro zajištění cizinců žádost u udělení mezinárodní ochrany.

2. Naříkaným rozhodnutím jej žalovaný zajistil podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, protože dospěl k závěru, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal až v reakci na zajištění ze strany policie a hrozbu nuceného návratu do vlasti, jinak by pro to neměl důvod. Nadto v minulosti žalobce již o mezinárodní ochranu žádal, proces řízení o udělení mezinárodní ochrany mu byl tedy znám. Možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu žalovaný vyloučil právě pro předpokládatelný nedostatek spolupráce žalobce se státními orgány. Dobu zajištění žalovaný stanovil na 180 dnů s tím, že nelze vyloučit, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany bude posuzována věcně a že základní lhůta pro rozhodnutí o této žádosti činí 6 měsíců.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce brojil žalobou a navrhl, aby jí byl přiznán odkladný účinek. V žalobě namítl, že žalovaný dostatečně nezhodnotil konkrétní okolnosti jeho případu. Žalobci je 52 let, tedy zcela jistě není ve věku, ve kterém by zajištění zvládal bez problémů. V České republice má také snoubenku (občanku ČR), se kterou sdílí domácnost. Ubytování měl tedy zajištěné. Jeho zajištění se dotýkalo nejen jeho, ale rovněž i jeho snoubenky. Dále žalobce uvedl, že je Kurd muslimského vyznání. Také z toho důvodu byl jeho pobyt v zařízení těžký, neboť zde neměl stravu, na kterou je zvyklý. Rozhodnutí o zajištění bylo ve vztahu k těmto okolnostem nepřiměřené, bylo možné využít mírnějších opatření. Rozhodnutí bylo rovněž ve vztahu ke stanovení doby zajištění nepřezkoumatelné. Žalobci ani nemohlo být kladeno za vinu, že o mezinárodní ochranu nepožádal dříve, neboť nevěděl, že řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu již bylo ukončeno.
4. Žalovaný k žalobě zrekapituloval skutkové okolnosti případu žalobce. Zdůraznil, že na žádost o udělení mezinárodní ochrany se uplatní domněnka její účelovosti. Argument, že žalobce nevěděl o skončení řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, neobstojí. Žalobce si zvolil zmocněnce pro dané řízení, nadto bylo v jeho vlastním zájmu se zajímat o výsledek řízení. Možnost uložení zvláštní opatření vyloučil, což v rozhodnutí řádně zdůvodnil.
5. Ke stanovené době zajištění žalovaný uvedl, že odpovídá konkrétním okolnostem případu, jak plynou ze spisu. Doba 180 dnů odpovídá základní době pro rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, což také odpovídá pravděpodobné délce řízení o této žádosti. V počáteční fázi jde nicméně o odhad, *„do detailu přesný průběh řízení předem specifikovat nelze. Nadto nelze vyloučit ani možnost, že žalobci mezinárodní ochrana nebude udělena. Dojde-li k vydání meritorního rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, je nezbytné počítat i s dalšími lhůtami – pro podání žaloby, případně i kasační stížnosti, a s dobou trvání soudního řízení.“* Dále uvedl, že účelem zajištění žalobce je ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.

III. Procesní úvahy soudu

Odkladný účinek žaloby

6. Soud nerozhodoval o odkladném účinku žaloby, neboť to nebylo účelné s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem případu, tvrzením žalobce a krátké zákonné lhůtě pro rozhodnutí. V obdobném procesní situaci může být odkladný účinek přiznán jen zcela

výjimečně tehdy, kdy okolnosti případu odůvodňují faktické propuštění ze zajištění (srov. usnesení NSS č. j. 9 As 130/2011-71 ze dne 19. 11. 2011, č. j. 4 Azs 276/2023-34 ze dne 28. 8. 2023; rozsudek KS v Plzni č. j. 35 A 4/2023-38 ze dne 28. 11. 2023 a řadu dalších rozhodnutí zdejšího soudu z poslední doby).

7. V konkrétních okolnostech věci pak soud neshledal potřebu jakékoliv dočasné úpravy poměrů, neboť žalobce neuvedl žádné konkrétní okolnosti jeho pobytu v zařízení pro zajištění cizinců. Jako jediné konkrétnější tvrzení bylo lze posoudit tvrzení ze žaloby samé o nevhodném stravování v zajištění. To jediné vypovídá o aktuálním problému žalobce v zajištění. Žalobce nicméně toto tvrzení nespecifikoval, takže neuvedl dostatečná tvrzení o tom, v čem je stravování nevhodné a problematické (např. jaké „specifické“ suroviny údajně musí mít, ale nemá). Nelze přehlédnout ani to, že žalobce podal v této věci dvě různé žaloby: k soudu a k žalovanému. V žalobě podané přímo žalovanému žalobce nezmínil žádné problém v zajištění související se stravováním. Tvrzení žalobce jsou tedy nejen nekonkrétní, ale i nekonsistentní.
8. Za toho stavu žalobce neosvědčil jako pravděpodobné, že v tomto zařízení hrozí nějaká újma. Protože nebyly dány důvody pro dočasnou úpravu poměrů, soud s ohledem na krátkou lhůtu pro rozhodnutí ve věci samé nerozhodoval o odkladném účinku samostatným výrokem a rovnou rozhodl o žalobě společně se sdělením důvodů vztahujícím se k odkladnému účinku [srov. nálezn. sp. zn. III. ÚS 3425/16 ze dne 23. 8. 2017 (N 154/86 SbNU 563)].

IV. Posouzení věci

9. Žaloba je důvodná. S přihlédnutím k recentní judikatuře Nejvyššího správního soudu je třeba napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné v rozsahu stanovené doby zajištění 180 dnů. To samo o sobě stačí pro zrušení celého rozhodnutí. Zbylé otázky není třeba řešit s ohledem na povahu věci, o které se po vydání kasačního rozsudku nepovede další řízení.

Nepřezkoumatelnost stanovené doby zajištění

10. Podstatnou okolností pro odůvodnění stanovené doby zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je skutečnost, že v tomto typovém případě je účel zajištění z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Účelem zajištění je zde potřeba překlénout dobu, po kterou je vedeno řízení o mezinárodní ochraně, které bylo zahájeno účelovou žádostí cizince. Doba zajištění podle tohoto ustanovení se proto bude odvíjet od předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně. Cizince nelze zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně – opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 363/2017-38 ze dne 23. 1. 2019).
11. Právě z tohoto hlavního účelu zajištění a jeho vazby na řízení o mezinárodní ochraně žalovaný vycházel. Protože nelze vyloučit věcné posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, a tím i delší dobu tohoto řízení, zvolil dobu 180 dnů. Nad rámec toho neuvedl žádné další úvahy.
12. V tomto ohledu je pro soudní přezkum podstatné, že stanovení doby zajištění spadá do správního uvážení žalovaného (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 1 As 93/2011-79 ze dne 19. 10. 2011). Z hlediska výslovných zákonných kritérií soudního přezkumu se tak soud zabýval tím, zda žalovaný překročil zákonné meze správního uvážení či zda jej

zneužil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

13. Nic takového konstatovat nelze. *Stanovená doba 180 dnů zajištění odpovídá zákonem předvídané mezi 180 dnů nejdelšího možného zajištění podle § 46a odst. 5 zákona o azylu. Úvaha žalovaného v obecné rovině obстоjí také co do účelu zajištění: žalovaný navázal stanovenou dobu na dobu možného trvání řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany [§ 27 odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Povinností žalovaného je ostatně průběžně vyhodnocovat situaci a zkoumat, zda trvají důvody pro zajištění. Pokud by tedy řízení o žádosti žalobce trvalo kratší dobu než 6 měsíců, žalovaný musí odpovídajícím způsobem reagovat, případně i žalobce přezajistit, nebo bezodkladně propustit (§ 46a odst. 10, 11, 13 zákona o azylu). Stanovením nejdelší přípustné doby zajištění tedy žalovaný nezneužil své správní uvážení.*
14. Přes výše uvedené dospěl soud k závěru, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí. V rozsudku č. j. 9 Azs 38/2024-50 ze dne 14. 3. 2024 totiž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podle § 46a odst. 5 zákona o azylu ve znění účinném od 1. 7. 2023 *Ministerstvo vnitra nemůže stanovit dobu nejdelší dobu zajištění 180 dnů pouze s odůvodněním, že řízení ve věci mezinárodní ochrany může dle § 27 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona trvat až šest měsíců.* Rozhodnutí o stanovení doby zajištění na 180 dnů je podle Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelné, pokud žalovaný neuvedl žádné další podrobnosti a úvahy o tom, proč se (v rámci svého správního uvážení) domnívá, že řízení o žádosti žalobce bude trvat právě 6 měsíců.
15. Nynější případ žalobce je s věcí souzenou pod sp. zn. 9 Azs 38/2024 (u KS v Plzni pod sp. zn. 33 A 18/2023) zcela srovnatelný: Za toho stavu tedy krajský soud rozhodl ve shodě s Nejvyšším správním soudem, neboť vychází z toho, že srovnatelné situace by měly být rozhodovány srovnatelně (srov. však rozhodnutí KS v Plzni č. j. 60 Az 56/2020-96 ze dne 3. 9. 2021, odst. 17; č. j. 17 A 97/2020-16 ze dne 10. 12. 2020, odst. 12–13).
16. K případné výtce, že spisy se v obou případech *možná liší* (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 12/2023-67 ze dne 8. 3. 2023, odst. 54; č. j. 4 Azs 366/2023-34 ze dne 13. 6. 2024, odst. 33, 34), lze uvést toliko to, že jde o věci souzené týměž krajským soudem, který fakticky porovnal rozsah i obsah odůvodnění napadených správních rozhodnutí, která jsou v relevantní části totožná. Spisy se tedy neliší, což Krajský soud v Plzni samozřejmě ověřil.
17. Jediný hmatatelný rozdíl spočívá v tom, že žalovaný ve vyjádření k žalobě rozvedl své úvahy (srov. jejich citaci výše). Jejich obsah však nelze hodnotit jinak, než že žalovaný neměl ani v tomto případě konkrétní důvod, proč dobu zajištění stanovil na 180 dnů. Důvody uvedené ve vyjádření by bylo možné použít prakticky k jakékoliv době zajištění. Nejde tedy o důvody vycházející z *konkrétních okolností případu* či *typových okolností věci*. Podle rozsudku č. j. 9 Azs 38/2024-50 má žalovaný uvést další podrobnosti a úvahy o tom, proč se domnívá, že řízení o žádosti žalobce bude trvat právě 6 měsíců. To je možná přísný požadavek Nejvyššího správního soudu, nicméně jde o požadavek existující a aktuální. Nelze ho naplnit konstatováním, že „v počáteční fázi jde o odhad, do detailu přesný průběh řízení předem specifikovat nelze.“ To by jistě platilo i pro dobu zajištění 90 dnů.
18. Závěrem lze jen konstatovat, že žalovaný již třetím měsícem prakticky odmítá uznat existenci závěrů rozsudku č. j. 9 Azs 38/2024-50, a to přes opakované procesní výzvy Krajského soudu v Plzni i opakovaná kasační rozhodnutí tohoto soudu (srov. rozsudky KS v Plzni č. j. 35 A 7/2024-44 ze dne 15. 4. 2024, č. j. 35 A 10/2024-17 ze dne 24. 4. 2024, č. j. 35 A 9/2024-16 ze dne 26. 4. 2024, č. j. 35 A 15/2024-51 a č. j. 35 A 17/2024-44 ze dne

19. 6. 2024, č. j. 35 A 14/2024-22 a č. j. 35 A 16/2024-37 ze dne 20. 6. 2024, č. j. 35 A 18/2024-60 ze dne 26. 6. 2024, č. j. 35 A 19/2024-18 ze dne 1. 7. 2024). Bez změny praxe žalovaného, nebo předložení konkurující argumentace proti rozsudku č. j. 9 Azs 38/2024-50, nelze očekávat, že by věci zajištění v budoucnu mohly u Krajského soudu v Plzni končit jinak než jen kasací pro nepřezkoumatelnost stanovené doby zajištění. Potud je třeba se ptát, zda takový zcela neefektivní výkon státní moci slouží k plnění nějakého zákonného účelu, nebo je jen prostředkem dočasné šikany nelegálně pobývajících cizinců, aby alespoň na chvíli okusili omezení osobní svobody, než je soud bude muset propustit na svobodu.

Ke zbylým námitkám

19. Protože otázka nepřezkoumatelnosti odůvodnění výroku o stanovení doby trvání zajištění je oddělitelná od ostatních otázek nastolených žalobou, soud zvážil, zda je třeba se k nim vyjadřovat.
20. Zabývat se oddělitelnými otázkami je nutno jen tehdy, má-li jejich řešení význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci (či lze-li vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat, že takový význam mít bude). Pokud se však s ohledem na dosavadní výsledky řízení, *povahu věci* či z jiných důvodů stávají některé skutkové a právní otázky (a k nim směřující žalobní námitky) *bezpředmětnými* v důsledku zrušovacího rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, není nutno se jimi zabývat; postačí toliko zdůvodnit, proč je má soud v daném řízení nadále za *bezpředmětné* (usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Afs 212/2006-74 ze dne 19. 2. 2008, č. 1566/2008 Sb. NSS).
21. V souzené věci není třeba se zabývat zbylými otázkami, protože vedlejší část výroku o stanovení doby trvání zajištění není samostatná a oddělitelná od hlavní části výroku, tj. části výroku o zajištění žalobce. Naříkané rozhodnutí tedy nelze zrušit jen v části výroku o stanovení doby trvání zajištění. Je třeba je zrušit v celém rozsahu výroku. Zrušením rozhodnutí o zajištění pak vzniká bezodkladná povinnost propustit žalobce ze zajištění; žádné další správní řízení ve věci zajištění se nevede [§ 46a odst. 6, 13 písm. c) zákona o azylu].
22. Vyřešení zbylých otázek nastolených žalobou tedy nemá význam pro další řízení, protože žádné další řízení se nepovede. Žalovaný nemá kde odstranit nedostatky svého rozhodnutí. Oproti tomu žalobce uspěl v plném rozsahu a více úspěch nemůže.

V. Závěr

23. Z uvedených důvodů soud zrušil rozhodnutí žalovaného pro vadu řízení spočívající v jeho částečné nepřezkoumatelnosti a věc mu vrátil k dalšímu řízení dle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. Žalovaný však žádné další řízení z povahy věci nepovede.
24. Žalobce měl ve věci plný úspěch proti neúspěšnému žalovanému; má tedy právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.). Náhrada nákladů se skládá z hotových výdajů na poštovní služby ve výši 82 Kč (obálka na č. 1. 6 soudního spisu). Oproti tomu soud nepřiznal náhradu nákladů za zaslání druhé žaloby přímo žalovanému, neboť zaslání dvou žalob v téže věci na dvě různá místa nelze považovat za účelně vynaložený náklad.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 8. července 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce